

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Nr.	Vår ref	Dato
H-1/16	15/202 - 10	08.01.2016

Statsbudsjettet 2016 - Det økonomiske opplegget for kommuner og fylkeskommuner

Dette rundskrivet orienterer om det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2016 etter Stortingets budsjettvedtak.

Regjeringen Solberg la 7. oktober 2015 fram budsjettforslaget for 2016 i Prop. 1 S (2015–2016). 30. oktober la regjeringen fram Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016) om økt antall asylankomster. Stortingets finanskomité avga 28. november 2015 Innst. 2 S (2015–2016) med forslag til rammevedtak for 2016. Innstillingen ble vedtatt av Stortinget 3. desember. Videre avga finanskomiteen 7. desember 2015 Innst. 3 S (2015–2016) om skatter, avgifter og toll 2016. På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 14. desember kommunale og fylkekommunale skattører. Stortingets kommunal- og forvaltningskomité avga 7. desember 2015 Innst. 16 S (2015–2016). På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 12. desember rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner for 2016. For nærmere detaljer om budsjettopplegget for kommunesektoren 2016 viser vi til ovennevnte budsjettdokumenter.

Grønt hefte 2016 er beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2015–2016) og viser regjeringens forslag til fordeling av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner. Under pkt. 2 er det redegjort for endringer i rammetilskuddet for 2016 som følge av Stortingets budsjettvedtak. Vedlagt er tabeller som viser endringene på kommune- og fylkesnivå. Under pkt. 3 gis en oversikt over datoer for utbetaling av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner.

1. KOMMUNESEKTORENS INNTEKTSRAMMER 2016

Det anslås å bli en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på 8,7 mrd. kroner i 2016, tilsvarende 2,0 pst. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå i 2015 i revidert nasjonalbudsjett for 2015. Av veksten er 4,7 mrd. kroner frie inntekter, tilsvarende 1,4 pst. Vedtaket fordeles med 4,2 mrd. kroner til kommunene og 0,5 mrd. kroner til fylkeskommunene.

Stortinget har vedtatt følgende maksimalskattører for personlige skattytere i 2016:

- Kommuner: 11,8 prosent (opp 0,45 prosentpoeng fra 2015)
- Fylkeskommuner: 2,65 prosent (opp 0,05 prosentpoeng fra 2015)

Stortinget har vedtatt øremerkede bevilgninger til kommunesektoren for 2016 ved behandlingen av fagkomiteenes budsjettinnstillinger. Vedlagt er en oversikt over statlige overføringer til kommunesektoren i 2016.

2. ENDRINGER I RAMMETILSKUDET SOM FØLGE AV STORTINGETS BUDSJETTVEDTAK

Nedenfor er det redegjort for endringer i rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner som Stortinget vedtok ift. forslaget i Prop. 1 S (2015–2016). Vedlegg 1 og 2 viser fordelingen av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner etter Stortingets budsjettvedtak.

2.1 Kapittel 571 Rammetilskudd til kommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Stortinget vedtok en netto økning på 624,564 mill. kroner knyttet til følgende saker:

Skatteoppkreverreformen (630 mill. kroner)

Regjeringen foreslo i Prop. 1 S (2015–2016) å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til staten. Ved budsjettbehandlingen i Stortinget ble forslaget ikke vedtatt. Innbyggertilskuddet økes med 630 mill. kroner som følge av dette. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for administrasjon og landbruk.

Reduksjon i innbyggertilskuddet som følge av at skatteoppkreverreformen ikke ble vedtatt (-35,426 mill. kroner)

Regjeringens forslag til skatteoppkreverreform innebar en netto innsparing på statsbudsjettet på 207,5 mill. kroner. Stortinget vedtok å redusere kommunerammen med 35,426 mill. kroner som følge av at den foreslåtte innsparingen ved skatteoppkreverreformen ikke ble vedtatt. Uttrekket fordeles etter delkostnadsnøkkelen for administrasjon og landbruk. Netto øker innbyggertilskuddet med 594,574 mill. kroner som følge av at skatteoppkreverreformen ikke ble vedtatt.

Gratis kjernetid for 3-åringer i barnehage (23,99 mill. kroner)

Fra 2015 er det etablert en ordning med gratis kjernetid i barnehage for 4- og 5-åringer i familier med lav inntekt. Stortinget vedtok ved behandlingen av budsjettet for 2016 å utvide ordningen til også å gjelde 3-åringer fra 1. august 2016. Innbyggertilskuddet til kommunene øker som følge av dette med 23,99 mill. kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.

Endringer i skatteopplegget (6 mill. kroner)

Kommunenes skatteinntekter anslås å bli 6 mill. kroner lavere som følge av at Stortinget vedtok endringer i skatteopplegget for 2016. Dette kompenseres gjennom en økning i innbyggertilskuddet på 6 mill. kroner. Økningen fordeles med et likt beløp per innbygger.

Post 64 Skjønnstilskudd

Tinn kommune, omstillingsmidler 5 mill. kroner

Stortinget vedtok å øke skjønnstilskuddet med 5 mill. kroner knyttet til omstillingsarbeid i Tinn kommune.

2.2 Kapittel 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Stortinget vedtok en netto økning på 72,3 mill. kroner knyttet til følgende saker:

Økt lærlingstilskudd (49 mill. kroner)

Stortinget vedtok en styrking av lærlingstilskuddet ut over regjeringens forslag på 2 500 kroner per kontrakt. Dette innebærer en ytterligere kompensasjon til fylkeskommunene på 49 mill. kroner. Tilskuddet fordeles etter delkostnadsnøkkelen for videregående opplæring.

Tapskompensasjon for endringer i inntektssystemet for fylkeskommunene (60 mill. kroner)

I Prop. 1 S foreslo regjeringen en kompensasjon på 195 mill. kroner til fylkeskommunene som følge av tap på endringer i inntektssystemet. Stortinget vedtok å øke tapskompensasjonen med ytterligere 60 mill. kroner. Samlet kompensasjon på 255 mill. kroner fordeles på følgende måte:

- 125 mill. kroner til fylkeskommuner med tap ut over 200 kroner per innbygger
- 45 mill. kroner til fylkeskommuner med tap ut over 500 kroner per innbygger
- 85 mill. kroner til fylkeskommuner med tap ut over 700 kroner per innbygger

Kompensasjon for økt svovelavgift (2,3 mill. kroner)

Stortinget vedtok å øke svovelavgiften med 5 øre. Som en følge av dette vil fylkeskommunene få økte utgifter i 2016. Fylkeskommunene kompenseres med 2,3 mill. kroner gjennom økt innbyggertilskudd. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for båt og ferje.

Endringer i skatteopplegget (1 mill. kroner)

Fylkeskommunenes skatteinntekter anslås å bli 1 mill. kroner lavere som følge av at Stortinget vedtok endringer i skatteopplegget for 2016. Dette kompenseres gjennom en økning i innbyggertilskuddet på 1 mill. kroner. Økningen fordeles med et likt beløp per innbygger.

Ny infrastrukturpott i forbindelse med kommunereformen (40 mill. kroner omdisponeres fra innbyggertilskuddet)

Stortinget vedtok en omdisponering av innbyggertilskuddet til en ny bevilgning til fylkesveier og andre infrastrukturtiltak på i alt 50 mill. kroner i forbindelse med kommunereformen. Bevilgningen plasseres på fylkeskommunenes skjønnstilskudd (kap. 572, post 64). Fylkeskommunene kan søke om midler fra bevilgningen, eventuelt sammen med kommunene. Bevilgningen gjelder for kommuner som har søkt om eller fattet vedtak om

kommunesammenslåing innen 1. juli 2016. Flertallet i komiteen, representantene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, ba i Innst. 16 S (2015–2016) regjeringen vurdere om bevilgningen skal økes ytterligere i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016, eksempelvis gjennom omdisponering av midler fra kommunenes skjønnstilskudd.

Finansiering av bevilgningen på 50 mill. kroner:

- 40 mill. kroner omdisponeres fra innbyggertilskuddet til kap. 572, post 64 Skjønnstilskudd.
- 10 mill. kroner omdisponeres innenfor skjønnstilskuddet.

Uttrekket av 40 mill. kroner fra innbyggertilskuddet gjøres fra midler til fornying og opprusting av fylkesvegnettet. Det innebærer at disse midlene blir trappet opp med 160 mill. kroner i stedet for 200 mill. kroner som foreslått i Prop. 1 S (2015–2016). 15 mill. kroner av midlene holdes av til Buskerud fylkeskommune til trafikksikkerhetstiltak langs FV 155 som forutsatt i Grønt hefte. 145 mill. kroner blir fordelt mellom fylkeskommunene på samme måte som i 2015.

Komiteémerknad om veibruksavgift på gass

I Prop. 1 S (2015–2016) ble det foreslått å innføre en veibruksavgift på naturgass, propan og butan. Fylkeskommunene ble foreslått kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet på 90 mill. kroner. Midlene ble fordelt etter delkostnadsnøkkelen for buss og bane. Flertallet i komiteen, representantene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viste i Innst. 16 S (2015–2016) til at bruken av naturgass til bussformål varierer til dels sterkt mellom fylkene, og at avgiftskompensasjonen i større grad bør baseres på dokumenterte merkostnader. Departementet vil komme med forslag til ny fordeling for 2016 i kommuneproposisjonen 2017. I vedlegg 2 er midlene trukket ut i påvente av ny fordeling.

Post 64 Skjønnstilskudd

Posten økes med 40 mill. kroner knyttet til etablering av en infrastrukturpott, jf. omtalen under kap. 572, post 60.

3. TIDSPUNKT FOR UTBETALING AV RAMMETILSKUDD 2016

Rammetilskudd for 2016 vil være på mottakers konto følgende datoer:

6. januar, 3. februar, 3. mars, 6. april, 4. mai, 2. juni, 6. juli, 2. september, 5. oktober, 3. november. Terminutbetalingene av rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner dokumenteres på Kommunal- og moderniseringsdepartementets hjemmesider regjeringen.no/kmd.

Med hilsen

Thor Bernstrøm e.f
avdelingsdirektør

Hege Rønning
senorrådgiver

Vedlegg

1. Rammetilskudd 2016 kommunene
2. Rammetilskudd 2016 fylkeskommunene
3. Statlige overføringer til kommunesektoren i 2015 og 2016

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.